

УДК: 636.52/.58.084

ОСОБЛИВОСТІ НОРМУВАННЯ ГОДІВЛІ М'ЯСО-ЯЄЧНИХ КУРЕЙ

Клименко Т. Є.

Інститут птахівництва УААН

Резюме. Для підвищення продуктивності курей м'ясо-яєчної популяції при утриманні в клітках розроблено спосіб нормування добової дачі корму за результатами несучості минулого тижня, який сприяє підвищенню несучості на 0,8-3,5%, збереженню поголів'я на 2,9-3,3%, підвищенню виводу молодняку на 3,0% , зниженню витрат кормів на 10 штук яєць на 3,0-3,9% .

Економічний ефект при застосуванні нормованої годівлі племінних курей складає 35,09 гривень на несучку.

Ключові слова: м'ясо-яєчні кури, нормування, корми, несучість, витрати кормів.

Summary. When keeping meat-and-laying hens in cages for the increase of the productivity of birds it has been worked out the method of fixing the feed consumption for 24 hours by the results of the egg production for the last week. This method furthers the increase of the egg production by 0,8-3,5 per cent, the stock safety by 2,9-3,3 per cent, the increase of the youngster output by 3,0 per cent, the decrease of feed expenditures per 10 eggs by 3,0-3,9 per cent.

The economic effectiveness makes up 35,09 grn per layer when using the fixed feeding of breeding hens.

Key words: meat-and-laying hens, fixing, feeds, egg production, feed expenditures.

Вступ. Фахівцями Інституту птахівництва УААН та спеціалістами його дослідного господарства (ДП „ДГ Борки ІІІ УААН”) було створено популяції м'ясо-яєчних курей з подвійною продуктивністю, які добре зарекомендували себе в умовах фермерських та присадибних господарств. Ця птиця при середній несучості має високу масу яєць та покращені м'ясні якості. Додатковою позитивною якістю курей є підвищена стійкість проти хвороб і температурних стресів та фуражування на місцевих кормах [4]. Створені м'ясо-яєчні популяції курей характеризуються своїми біологічними особливостями обміну речовин і вимогами до енергетичної цінності, поживності кормів, рівня біологічно активних речовин. Незбалансованість раціонів за цими показниками викликає не лише зниження продуктивності, але і погіршення здоров'я птиці. Саме тому, науково обґрунтоване нормування добового згодовування корму та його поживності молодняку і курям м'ясо-яєчного напрямку продуктивності є визначальною ланкою для максимального прояву генетичного потенціалу, продуктивних якостей птиці і зниження витрат кормів на виробництво продукції, а в кінцевому результаті - поліпшення рентабельності галузі [3].

Провідні зарубіжні фірми („Ломанн Тірцухт”, „Хендрікс генетікс” та інші) при розробці програм годівлі молодняку своїх кросів застосовують спосіб обмеженої годівлі, що базується на зменшенні добового споживання повнораціонного комбікорму у певно визначені вікові періоди в порівнянні з „годівлею досхочу”. Обмежена годівля птиці дає змогу при раціональному використанні кормів отримувати високий вихід ділової молодки, стримувати процеси ожиріння птиці, стимулювати відтворні функції у несучок [1,2].

Селекція на м'ясну продуктивність у курей спричинила зміни біологічного і фізіологічного статусу їх організму. Кури м'ясного напрямку менш скоростиглі і мають значно нижчу несучість у порівнянні з курми яєчного напрямку продуктивності. Відрізняються також відтворні якості м'ясних півнів. Період полового дозрівання у півнів м'ясних порід (корніш, плімутрок, кохінхін тощо) настає пізніше, ніж у птиці яєчного напрямку продуктивності (білий та кольоровий леггорн, італійські куріпчасті та інші) [5].

Загальною біологічною особливістю та відмінністю курей м'ясного та м'ясо-яєчного напрямку продуктивності від яєчних є схильність до переїдання і надмірного відкладання жиру як курчатами, так і дорослими курми. При цьому спостерігається ліпідне переродження печінки, що може привести до зниження продуктивності і підвищення смертності. Пов'язано це з генетичними особливостями м'ясних курей. Наприклад, кури породи білий леггорн перевищують курей породи білий плімутрок (м'ясного напрямку продуктивності) по активності ліполітичних ферментів в печінці і сироватці крові у всі періоди життя. Тому регулювання ліпідного обміну у курей м'ясного та м'ясо-яєчного напрямку продуктивності потребує особливої уваги [5].

Біологічна особливість курей м'ясо-яєчного напрямку продуктивності - поєднання інтенсивного збільшення маси тіла і розвитку репродуктивної системи. Створення такої птиці супроводжувалось змінами генної структури і відповідно обміну речовин.

Очевидно, що для оптимального забезпечення потреб птиці в поживних, біологічно активних речовинах та реалізації її генетичного потенціалу необхідно розробити для них спеціальні режими годівлі, умови вирощування та утримання.

Метою наших досліджень було встановлення можливості регулювання добової норми корму у зв'язку з продуктивністю при клітковому утриманні курей-несучок м'ясо-яєчної популяції.

Матеріали і методи. Для досягнення поставленої мети було проведено дослід і виробничу перевірку. У досліді з курей-молодок м'ясо-яєчної субпопуляції К 23-тижневого віку методом випадкової вибірки було сформовано дві групи аналогії птиці по 30 голів в кожній. Птицю утримували в батареї БКН-3а. Параметри мікроклімату і освітлення витримувались в межах існуючих норм ВНТП-АПК-04-05. Застосовували штучне запліднення. Тривалість досліді склала 8 місяців. Годівля курей

здійснювалась сухим повнораціонним комбікормом за схемою, наведеною в таблиці 1.

Таблиця 1 - Схема досліду

Група	Поживність та норми згодовування комбікорму
1(контрольна)	Згідно з рекомендаціями [2] добові норми згодовування для м'ясних курей при утриманні в клітках (поживність корму - 2700 ккал/кг обмінної енергії і 16% протеїну)
2	Після досягнення 50% несучості нормування корму проводилось за результатами несучості минулого тижня. При зниженні або підвищенні несучості на 5% норму корму відповідно знижують або підвищують на 3,5%.

Для проведення виробничої перевірки запропонованих норм годівлі курей м'ясо-яєчного напрямку продуктивності з молодок 23-тижневого віку було сформовано дві групи аналогів за масою і розвитком - по 130 голів в кожній. Тривалість виробничої перевірки складала 7 місяців. Схема годівлі курей, умови утримання та параметри мікроклімату були аналогічними із попереднім дослідом.

Результати досліджень. Дані таблиці 2 свідчать, що нормування корму у курей при клітковому утриманні за результатами продуктивності минулого тижня сприяло підвищенню несучості на 3,5%, при зниженні витрат кормів на 10 штук яєць на 3,0%. Вірогідне зниження маси яєць у курей другої групи не впливало на отриману загальну яйцемасу. За 8 місяців продуктивного періоду вона мала виражену тенденцію до перевищення аналогічного показника контрольної групи (8,26 кг проти 8,21 кг/гол. в контролі). Збереженість поголів'я курей у дослідній групі була на 3,5% вищою, ніж у контролі. Відмічено, що кури 2-ї групи мали достовірно нижчу живу масу на кінець досліду у порівнянні з курми контрольної групи ($P < 0,05$).

Таблиця 2 - Показники продуктивності курей в залежності від норми згодовування корму

Група	Яєць на середню несучку, шт.	Витрати корму на 10 шт. яєць, кг	Збереженість поголів'я, %	Маса яєць, г	Жива маса курей на кінець досліду, (вік 42 тижня), г
1(к)	133,7	2,33	93,3	61,4 ± 0,31	3400 ± 82
2	138,4	2,26	96,6	59,7 ± 0,36*	3150 ± 137*

Примітка. * $P \leq 0,05$.

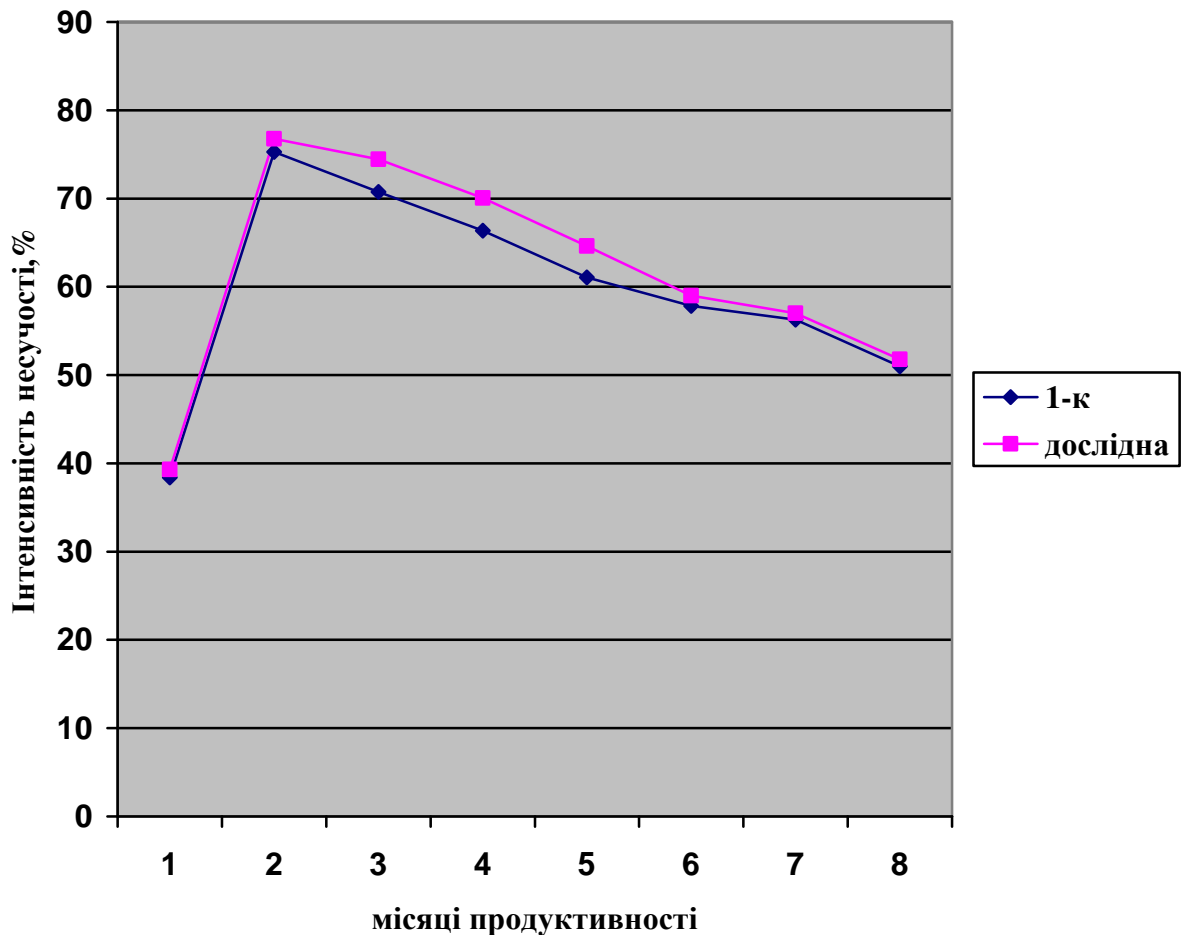

Рисунок 1. Динаміка інтенсивності несучості курей за період досліду

Інтенсивність несучості курей дослідної групи при потижневому нормуванні протягом 8 місяців була стабільно вищою, ніж у контролі (рис.1).

Показники виробничої перевірки на курях приведені в таблиці 3, з якої видно, що при досягненні 50% несучості регулювання норм годівлі за результатами продуктивності минулого тижня сприяє підвищенню несучості на 0,8%, збереженості поголів'я на 2,9%, виводу молодняку на 3,0% та економії кормів на 3,9%. Жива маса курей у новому варіанті на кінець виробничої перевірки була достовірно нижчою, ніж у курей базового варіанту ($P < 0,01$), що на наш погляд свідчить про те, що потижнєве регулювання норми корму сприяє менш інтенсивному збільшенню живої маси курей.

Таблиця 3 - Показники продуктивності м`ясо-яєчних курей при проведенні виробничої перевірки за 7 місяців продуктивного періоду

Показники	Базовий варіант	Новий варіант
Кількість яєць на середню несучку, штук	114,8	115,7
Кількість яєць на початкову несучку, штук	94,6	99,1
Середня маса яєць, г	57,8± 0,19	57,4± 0,19
Витрати корму на 10 штук яєць, кг	2,55	2,45
Витрати корму на середню несучку, кг	29,20	28,3
Жива маса курей у віці 42 тижні, г (згідно з рекомендаціями по розведенню, Бірки - 2005)	3350-3400	
Жива маса курей на кінець досліду, г (вік птиці – 42 тижні)	3512 ±103,76	3090 ± 87,47*
Вивід молодняку, %	80,4	83,4
Отримано курчат на середню несучку, голів	69,2	72,4

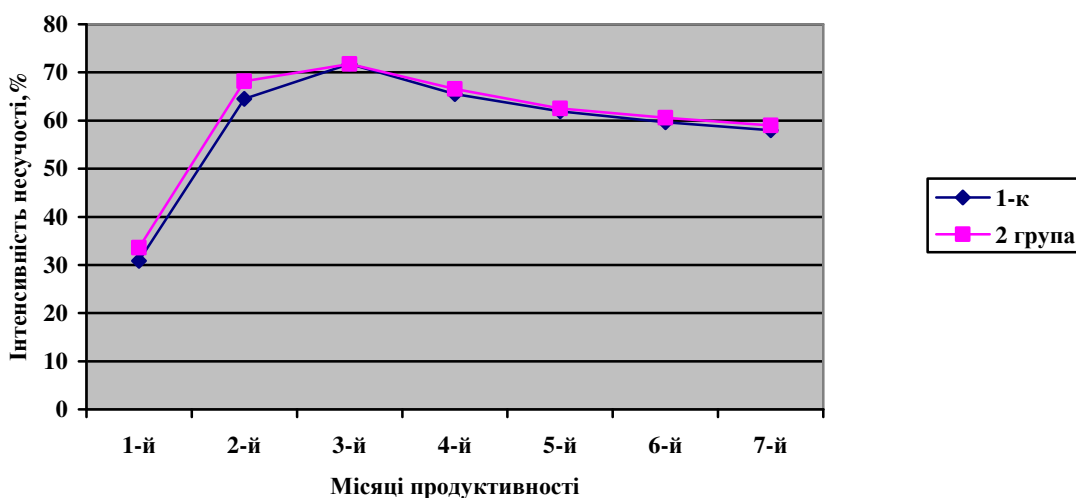

Рисунок 2. Динаміка інтенсивності несучості курей за період виробничої перевірки

Інтенсивність несучості курей у новому варіанті при потижневому нормуванні годівлі була стабільно вищою, ніж у базовому варіанті протягом всього періоду дослідження (Рис.2).

В таблиці 4 приведено розрахунок економічної ефективності використання нового способу нормування корму несучкам м'ясо-яєчної популяції за 7 місяців продуктивного періоду.

Таблиця 4 - Розрахунок економічної ефективності при застосуванні запропонованих норм годівлі для курей м'ясо-яєчного напрямку продуктивності

Показники	Варіанти	
	Базовий	Новий
Посаджено молодок, гол.	138	138
Їх вартість, (грн.)	4140,00	4140,00
Поголів`я на кінець перевірки, гол.	96	101
Їх вартість, (грн.)	2880,00	3030,00
Вибраковано, гол.	8	7
Їх вартість, (грн.)	104	91
Згодовано корму, кг	3324,8	3351,3
Його вартість, (грн.)	7314,56	7372,86
Всього витрат, (грн.)	18779,12	18885,72
Одержано яєць, шт.	13060	13675
У тому числі племінних, шт.	9795	10256
Їх вартість, (грн.)	31344,00	32819,00
товарних, шт.	3265	3419
Їх вартість, (грн..)	1632,50	1709,50
Отримано курчат, голів	7875	8554
Їх вартість, (грн.)	43312,50	47047,00
Всього отримано виручки, (грн.)	47929,00	52877,50
Отримано прибутку, (грн.)	29149,88	33991,78
± до базового		4841-90
На 1 голову (грн.)		35,09

Висновки. Після досягнення 50% несучості найбільш доцільним способом нормування корму для м'ясо-яєчних курей є потижневе регулювання за результатами несучості минулого тижня. Такий спосіб дозволяє отримати на 3,5% більше яєць при витратах кормів, менших на 3,0%, ніж при використанні норм годівлі, рекомендованих для м'ясних видів птиці.

Економічний ефект від застосування нового способу нормування корму несучкам м'ясо-яєчної популяції складав 35,09 грн. на голову.

Список літератури

1. Гібро Нубро (2005), Рекламный проспект Родительское стадо. Руководство по содержанию.
2. Кормление сельскохозяйственной птицы / [Фисинин В.И., Егоров И.А., Околелова Т.М., Имангулов Ш.А.] - Сергиев. Посад, 2004.-275 с.
3. Рекомендації з нормування годівлі сільськогосподарської птиці / [Братишко Н.І., Горобець А.И., Притуленко О.В. та ін.]. - Бірки, 2005.-101 с.
4. Розведення, вирощування та утримання бірківських м'ясо-яєчних курей / під редакцією Ю. О. Рябоконя. - Бірки, 2005. - 51 с.
5. Фисинин В.И. Направленное выращивание и содержание кур родительского стада бройлеров / Фисинин В. И., Коноплева В. И., Столяр Т. А.: Обзорная информация ВНИИТЭИСХ. - М., 1984. - 67с.
6. Cobb 500. Breeder Management Guide/ The Cobb breeding company Ltd.- 2002.- 40 p.